

Sygn. akt **XXVII Ca 2079/18**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SR (del.) Joanna Karczewska
-----------------	---

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2018 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództw **N. S., J. S. (1), J. S. (2), W. D., Z. D., M. D. (1), J. D.**

przeciwko **(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt II C 4214/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie pierwszym zasądza od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz W. D. i Z. D. kwoty po 250 (dwieście pięćdziesiąt) euro z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 lipca 2017 r. do dnia zapłaty;

- w punkcie drugim oddala powództwa w pozostałym zakresie;

- w punkcie trzecim zasądza od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz W. D. i Z. D. kwoty po 300 (trzysta) złotych z tytułu zwrotu kosztów procesu;

- w punkcie czwartym zasądza od N. S., J. S. (1), J. S. (2), M. D. (1), J. D. na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty po 273,40 zł (dwieście siedemdziesiąt trzy złote i 43/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz W. D. i Z. D. kwoty po 165 zł (sto sześćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

SSR (del.) Joanna Karczewska

Sygn. akt XXVII Ca 2079/18

UZASADNIENIE

Z uwagi, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie w części.

Podstawą materialnoprawną roszczenia było rozporządzenie nr 261/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie nr 295/91 (Dz. U. UE L z dnia 17 lutego 2004 r.). Rozporządzenie to ma zastosowanie pod warunkiem, że pasażerowie posiadają potwierdzoną rezerwację na dany lot oraz stawią się na odprawę pasażerów. Z brzmienia powyższego przepisu jasno wynika, że ww. przesłanki muszą zaistnieć kumulatywnie.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. C rozporządzenia nr 261/04, w przypadku odwołania lotu pasażerowie których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, chyba że: i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu; lub ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu; lub iii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu. Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 261/04, w przypadku odwołania do powyższego artykułu, pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów. Ponadto, w art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/04 wskazano, że przewoźnik zwolniony jest z obowiązku wypłaty rekompensaty, jeżeli może dowieść, iż odwołanie lotu zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć mimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł w wyroku w sprawach połączonych C-402/07 i C-432/07, „Artykuł 5, 6 i 7 rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania pasażerów opóźnionych lotów można traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz, że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego rozporządzenia, jeżeli z powodu tych lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, czyli jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego”.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zasadny stał się zarzut nieprawidłowego uwzględnienia przez Sąd I instancji zgłoszonego przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, tym samym doszło do naruszenia przez Sąd I instancji art. 115 k.c. w zw. z art. 778 k.c. oraz naruszenie art. 118 k.c. w zw. z art. 11 ustawy o usługach turystycznych i w zw. z art. 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia (WE) 261/2004. Przyjmując za właściwy roczny termin przedawnienia roszczeń z umowy przewozu osób, który wynika z art. 778 kc, należało zauważyć, że powództwo w sprawie niniejszej zostało wniesione przed jego upływem, co miało związek z tym, że dzień 11 czerwca 2017 r. (dzień końcowy upływu terminu przedawnienia) był dniem wolnym od pracy (niedziela). W konsekwencji tego niedopatrzienia, Sąd Rejonowy nieprawidłowo ustalił, iż roczny termin przedawnienia upłynął miałby w dniu 11 czerwca 2017 r., podczas gdy uwzględniając fakt, iż dzień ten był dniem wolnym od pracy, termin na wniesienie powództwa wydłużał się do dnia 12 czerwca 2017 r. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 115 k.c. jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada

na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Zgodnie z art. 3 k.p.c. obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach, jednak ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy obciąża stronę, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. W myśl zaś art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu rozumieć należy jako obarczenie strony procesu z jednej strony obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej strony konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r. II CSK 293/07).

W niniejszej sprawie doszło w dniu 11 czerwca 2016 r. do odwołania przedmiotowego lotu i do modyfikacji rozkładu lotów na skutek decyzji przewoźnika. Z uwagi na przedstawienie przez niektórych spośród powodów kart pokładowych – w ocenie Sądu Okręgowego - należało uznać za wiarygodne zawarcie pomiędzy organizatorem usługi turystycznej a przewoźnikiem umowy o przewóz na rzecz powodów (art. 393 par. 1 kc). Przedstawione zaś wraz z pozwami dokumenty świadczyły o fakcie odwołania godziny wylotu rejsu lotniczego relacji K.-K. z dnia 11 czerwca 2016 r. (...).

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie jako zasadne należało uznać jedynie powództwo W. D. oraz Z. D., którzy wykazali fakt stawiennictwa do odprawy i w pełni to uprawdopodobnili składając swoje karty pokładowe. W związku z powyższym Sąd Okręgowy w punkcie I sentencji wyroku zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym. Jednocześnie w punkcie drugim Sąd odwoławczy oddalił powództwa w pozostałym zakresie tj. w stosunku do powodów N. S., J. S. (1), J. S. (2), M. D. (1). Wymienieni powyżej powodowie nie wykazali bowiem faktu stawiennictwa do odprawy zgodnie z wymogami i w czasie określonym uprzednio przez przewoźnika lotniczego, organizatora wycieczek lub autoryzowane biura podróży poprzez złożenie ich kart pokładowych, co skutkowało musiałoby uznaniem braku spełnienia przesłanek z art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 261/04. Dodatkowo Sąd Odwoławczy zwrócił uwagę na fakt braku legitymacji czynnej po stronie powódki M. D. (1) z uwagi na to, iż w aktach sprawy nie ma żadnego dowodu na to, aby zawierała ona z organizatorem wycieczek umowę uczestnictwa w imprezie turystycznej uwzględniającej opóźniony przelot bądź też z przewoźnikiem lotniczym umowę o przewóz dotyczącą tego przelotu. Przedłożone dokumenty dotyczyły M. D. (2), która nie występowała w sprawie jako powódka. Z kolei w stosunku do J. D. nie było podstaw, aby uwzględnić powództwo z tego względu, iż jak wynika z umowy zgłoszenia uczestnictwa w imprezie turystycznej oraz z karty pokładowej – był on niemowłębem, a zatem nie zostały poniesione w związku z jego podróżą lotniczą żadne koszty (bilet lotniczy był bezpłatny). Z tych względów Sąd w oparciu o art. 386 par. 1 kpc dokonał zmiany wyroku w odniesieniu do powodów W. D. i Z. D., zaś w stosunku do pozostałych powodów oddalił wniesioną w ich imieniu apelację.

O kosztach postępowania w I instancji, Sąd Okręgowy orzekł w punkcie I wyroku zmieniając zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzekł o nich w punkcie trzecim i czwartym wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 k.p.c. kpc. Proces wygrali W. D. i Z. D., zatem na ich rzecz zostały zasądzone kwoty po 300 zł, jako suma opłaty od pozwu (30 zł) i wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika (270 zł), obliczona na podstawie § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Z kolei przegrywający sprawę powodowie N. S., J. S. (1), J. S. (2), M. D. (1), J. D. zostali obciążeni kosztami procesu za I instancję w wysokości po 273,40 zł każdy, która to kwota stanowi sumę 1/5 opłaty skarbowej od pełnomocnictwa pełnomocnika pozwanego (3,40 zł) oraz kwoty 270 zł jako wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego ustalonego na podstawie § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w punkcie III wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c.

Koszty zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej ustalono na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie,

zasądzając je na rzecz wygrywających apelację powodów w wysokości stanowiącej sumę opłaty od apelacji (30 zł) oraz kwoty 135 zł (jako $\frac{1}{2}$ wynagrodzenia 270 zł), tj. po 165 zł. O kosztach na rzecz pozwanego nie orzeczono z uwagi na brak złożenia przez niego stosownego wniosku.

SSR (del.) Joanna Karczewska